

Přelomový návrh z Berlína
Německé firmy by měly dobrovolně omezit platy manažerů

Co čeká největší softwarovou firmu světa
Rok 2013 je pro Microsoft klíčový. Jde mu hlavně o firmy

FINANCIAL TIMES
V HOSPODÁŘSKÝCH NOVINÁCH
strana 18

HN BYZNYS

www.IHNED.cz

ČEZ 618,90 -0,98% NWR 86 +0,82% KB 4020 +2,03% ERSTE 590,80 -0,24% TELEFÓNICA 308 -0,16% UNIPETROL 170 -1,16%

Energetika

Energetický trh se pod tíhou regulací začíná dusit

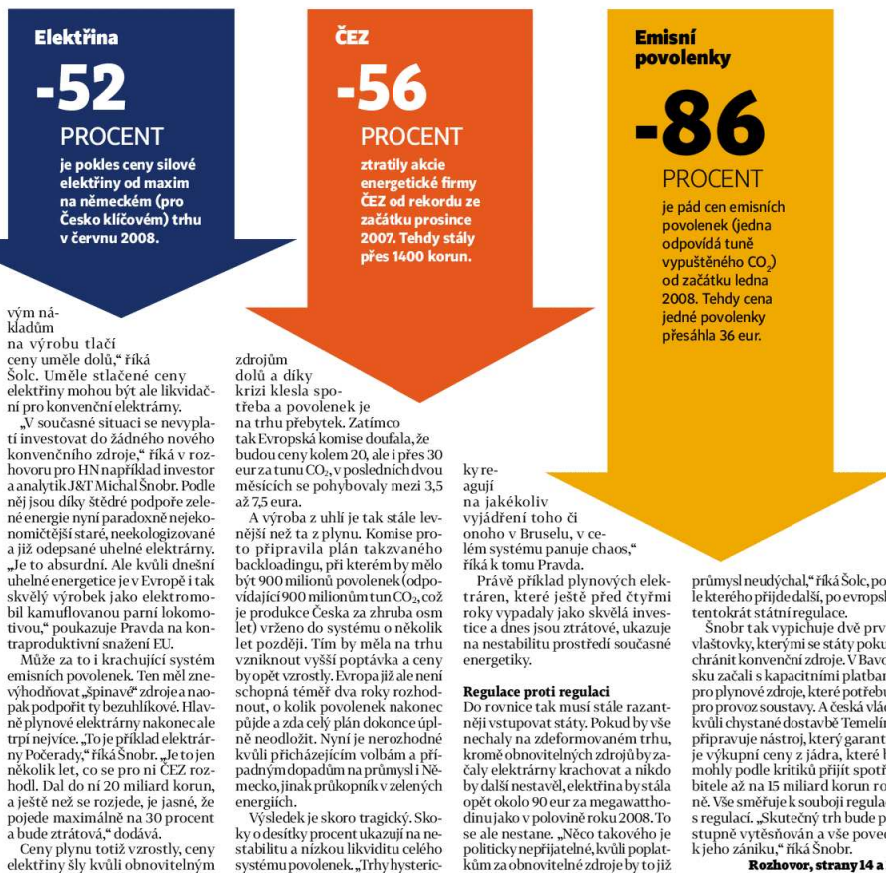
Fokus

Petr Lukáč
petr.lukac@economia.cz

Ceny elektřiny jsou na historických minech, trhu s povolenkami hrozí krach a době na tom nejsou ani akcie největší české energetické společnosti ČEZ. Pomalu se tak ukazuje, že Evropská unie to s třem příliš neumí. Na jedné straně se pokusila alespoň silovou složku elektřiny podrobit volné soutěži poptávky a nabídky, na druhou přidává jednu regulaci za druhou. A trh se pod nimi pomalu začíná dusit.

Energetický sešup

vým nákladům na výrobu tlačí ceny uměle dolů," říká Šolc. Uměle stlačené ceny elektřiny mohou být ale likvidační pro konvenční elektrárny.

"V současné situaci se nevyplatí investovat do žádného nového konvenčního zdroje," říká v rozhovoru pro HN například investor a analytik J&T Michal Šnobl. Podle něj jsou díky štedré podpoře zelené energie nyní paradoxně neekonomičtější staré, neekologizované a již odepсанé uhelné elektrárny. "Je to absurdní. Ale kvůli dnešní uhelné energetice je v Evropě i tak skvělý výrobek jako elektromobil kamuflovanou parní lokomotivou," poukazuje Pravda na kontraproduktivní snažení EU.

Může za to i krachující systém emisních povolenek. Ten měl znevýhodnovat, špinavé zdroje a naopak podpořit ty bezuhlíkové. Hlavně plynové elektrárny nakonec ale trpí nejvíce. "To je příklad elektrárny Počerady," říká Šnobl. "Je to jen několik let, co se pro ni ČEZ rozhodl. Dal do ní 20 miliard korun, a ještě než se rozjede, je jasné, že pojedje maximálně na 30 procent a bude ztrátová," dodává.

Ceny plynu totiž vzrostly, ceny elektřiny šly kvůli obnovitelným

zdrojům dolů a díky krizi klesla potřeba a povolenek je na trhu přebytek. Zatímco tak Evropská komise doufala, že budou ceny kolem 20, ale i přes 30 eur za tunu CO₂, v posledních dvou měsících se pohybovaly mezi 3,5 až 7,5 eura.

A výroba z uhlí je tak stále levnější než ta z plynu. Komise proto připravila plán takzvaného backloadingu, při kterém by mělo být 900 milionů povolenek (odpovídající 900 milionům tun CO₂, což je produkce Česka za zhruba osm let) vrženo do systému o několik let později. Tím by měla na trhu vzniknout vyšší poptávka a ceny by opět vzrostly. Evropa již ale není schopná téměř dva roky rozhodnout, o kolik povolenek nakonec půjde a zda celý plán dokonce úplně neodložit. Nyní je nerozhodně kvůli přicházejícím volbám a případným dopadům na průmysl i Německo, jinak průkopník v zelených energiích.

Výsledek je skoro tragický. Skoky o desítky procent ukazují na nestabilitu a nízkou likviditu celého systému povolenek. "Trhy historice

ky reagují na jakékoliv vyjádření toho či onoho v Bruselu, v celém systému panuje chaos," říká k tomu Pravda.

Právě příklad plynových elektráren, které ještě před čtyřmi roky vypadaly jako skvělá investice a dnes jsou ztrátové, ukazuje na nestabilitu prostředí současné energetiky.

Regulace proti regulaci
Do rovice tak musí stále razantně vstupovat státy. Pokud by vše nechaly na zdeforovaném trhu, kromě obnovitelných zdrojů by začaly elektrárny krachovat a nikdo by další nestavěl, elektřina by stála opět okolo 90 eur za megawathodinu jako v polovině roku 2008. To se ale nestane. "Něco takového je politicky nepřijatelné, kvůli poplatkům za obnovitelné zdroje by to již

průmysl neudychal," říká Šolc, podle kterého přijde další, pro evropské tentokrát státní regulace.

Šnobl tak vypichuje dvě první vlašťovky, kterými se státy pokusi chránit konvenční zdroje. V Bavorsku začali s kapacitními platbami pro plynové zdroje, které potřebují pro provoz soustavy. A česká vláda kvůli chystané dostavbě Temelína připravuje nástroj, který garantuje výkupní ceny z jádra, které by mohly podle kritiků přijít spotřebitele až na 15 miliard korun ročně. Vše směřuje k souboji regulace s regulací. "Skutečný trh bude postupně vytěšňován a vše povede k jeho zániku," říká Šnobl.

Rozhovor, strany 14 a 15

★ Next Week

MARTINA JAŠMÍNSKÉHO

Vláda posoudí těžbu břidličného plynu

Na ministerstvu průmyslu a obchodu dnes proběhne konference o kvalitním zadávání veřejných zakázek a následně ministr průmyslu Martin Kuba představí návrhy, jak novelizovat zákon o veřejných zakázkách. Na Žofínském fóru bude tématem energetická koncepce Česka a na fóru vystoupí zástupci uchazečů o dostavbu Temelína, kterými jsou ruské konsorcium MIR a americký Westinghouse. V Poličce bude otevřena nová továrna Koh-i-noor Ponas, která se zařadí k technologicky nejmodernějším tuzemským provozům v oblasti vstříkávání plastů.

Energetika je velkým tématem a bude tomu tak i v tomto týdnu. Třeba na Žofínském fóru se budou prezentovat oba uchazeči o dostavbu Temelína.

V úterý Svaz obchodu a cestovního ruchu bude komentovat boj českých úřadů proti černému obchodu s alkoholem a tabákovými výrobky a plošný zákaz polských potravin. Americký výrobce počítačů Dell zveřejní hospodářské výsledky za čtvrté čtvrtletí.

Vláda se bude v středu mimo jiné zabývat aktuálními stavem a předpokládanými dopady těžby zemního plynu z břidlice. Japonská společnost Sony by měla představit novou generaci své herní konzole PlayStation. Francouzský dodavatel stavební Lafarge, který působil v Česku, zveřejní hospodářské výsledky za rok 2012.

Těžební společnost New World Resources (NWR), která je majitelem černouhelné firmy OKD, zveřejní ve čtvrtek hospodářské výsledky za loňský rok. Dozorčí rada firmy Lesy ČR se bude zabývat požadavkem firmy Less & Forest a insolvenční správky než, které chtějí po státní firmě zaplatit 6,36 miliard korun. Americká počítačová společnost Hewlett-Packard zveřejní hospodářské výsledky za první čtvrtletí.

Ekonomický institut Ifo oznámí v pátek únorový vývoj indexu podnikatelského klimatu v Německu. Letecká společnost Air France-KLM zveřejní hospodářské výsledky za čtvrté čtvrtletí loňského roku.

Internet

Českého programátora proslavil textový editor komiksů

Jan Klesla
jan.klesla@economia.cz

Nejsnazší způsob, jak vysvětlit technicky zdatnému publiku fungování internetu měny BitCoin, je pomocí obrázků. Tento nápad stál na počátku editoru populárních internetových komiksů XKC, který žije dne na dne světově proslavil českého programátora a podnikatele Antonína Hildebrandta.

"Nevytvořil jsem specializovanou kreslicí program. Stránka cmx.io umožní návštěvníkům vytvořit komiks pomocí programovacího

jazyka. Podobně jako se dnes definuje obsah a vzhled webových stránek v jazyce HTML, vysvětluje Hildebrandt, který se živi prodejem vlastních aplikací pro platformu Apple.

"Jsem docela překvapený, jak velkou reakci ta stránka vyvolala," říká Hildebrandt, který odkaz zveřejnil na Twitteru a také na specializované stránce Hacker News. Tam se projekt díky velkému zájmu uživatelské komunity umístil na první příče a všimla si ho světová média, například známý časopis Wired.

Populární a volně šířený komiks kdysi bývalého zaměstnance NASA,

Američana Randalla Munroa často stává na technologických a vědeckých tématech. Proto byl podle Hildebrandta vhodný právě pro webové stránky vysvětlující principy čísel a internetové měny BitCoin, generované počítačem a nezávislé na státech a centrálních bankách.

"Někdo může namítnout, že jerychlejší nakreslit obrázky rukou a naskenovat do počítače. To je pravda, ale zdrojový textový popis s ním umožňuje důležitější jako s dokumentem. Můžete kopírovat, upravovat a porovnávat existující komiks nebo je jednoduše překládat do jiných jazyků," vysvětluje

XKCD Komiks Randalla Munroa stává na softwarovém obsahu a jednoduše kresbě. FOTO: XKCD.COM

smysl editoru Hildebrandt. Ten funguje přímo v okně prohlížeče a využívá moderní webové technologie.

Proto také autor zdrojového kódu pro komiksů předpokládá, že mu přinese nové příležitosti. "Určitě. Pár lidí už se mi po e-mailu ozvalo. Láká to vývoje, kteří by chtěli podobné postupy aplikovat jinde," říká o projektu, ze kterého by se podle něj mohl v budoucnu stát "YouTube pro komiksů". Zpřístupnil jej zdarma, ale v budoucnu na něm může i vydělat. "Stránka mi může v budoucnu pomoci i v propagačních a ostatních programech," dodává Hildebrandt.

Aktuální kurzy

ČZK/EURO 25,385 ČZK/DOLAR 19,046